

Тема 2. ПРОХОДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

2.1. Підвищення на посаді та переведення на іншу посаду державної служби

Проходження державної служби – це тривалий процес, який починається з виникнення державно-службових відносин, тобто з моменту вступу на державну службу, призначення на посаду державної служби та прийняття присяги державного службовця, з подальшим просування державного службовця по службі за посадами та рангами, тобто розвитком його/її службової кар'єри, проведення оцінювання результатів службової діяльності та підвищення рівня професійної компетентності державних службовців, і закінчується припиненням державно-службових відносин, тобто припиненням державної служби.

Кар'єра державного службовця – це свідомо обраний шлях службового просування, прагнення досягти певного статусу – соціального, посадового, кваліфікаційного, професійного, що сприяє самоствердженню державного службовця як особистості та самореалізації як громадянина у суспільних відносинах.

Проходження державної служби ґрунтується на ключових, вихідних засадах державної служби, визначених у статті 4 Закону України «Про державну службу», зокрема законності, верховенстві права, професіоналізмі, патріотизмі, добросовісності, ефективності, забезпеченні рівного доступу до державної служби, політичній неупередженості, прозорості та стабільності. Саме на дотримання цих та інших принципів спрямована процедура проходження державної служби.

Відповідно до статті 38 Закону України «Про державну службу» прийняття на державну службу, просування по службі державних службовців, вирішення інших питань, пов'язаних із службою, здійснюються з урахуванням категорій посад державної служби та рангів державних службовців як виду спеціальних звань, що їм присвоюються.

Стаття 38 Закону частково кореспондує з частиною другою статті 38 Конституції України, якою передбачено, що громадяни користуються рівним

правом доступу до державної служби, та пунктом 12 частини першої статті 92 Конституції України, згідно з яким виключно законами визначаються основи державної служби.

Водночас відповідно до статті 40 вищезазначеного Закону просування державного службовця по службі здійснюється з урахуванням професійної компетентності шляхом зайняття вищої посади за результатами конкурсу відповідно до цього Закону.

Зазначена стаття враховує рекомендації (стандарти) міжнародних організацій, зокрема Рекомендації № R (2000) 6 та (2000) 10 Комітету Міністрів Ради Європи з питань регулювання державної служби.

Зокрема, відповідно до Рекомендації № R (2000) 6 Комітету Міністрів Ради Європи про статус публічних службовців у Європі призначення на посаду, яка передбачає вищий рівень відповідальності, має здійснюватися на основі достоїнств публічного службовця.

Порядок проведення конкурсу на зайняття вакантної посади державної служби регламентується статтями 22-30 Закону. Відповідно до частини першої статті 31 Закону, на посаду державної служби призначається переможець конкурсу.

Таким чином, просування державного службовця по службі здійснюється лише шляхом зайняття вищої посади.

Спосіб просування по службі – конкурс. Ключовим, встановленим законом критерієм визначення переможця конкурсу серед відповідних претендентів на посаду, є професійна компетентність.

Разом з тим, просування державного службовця по службі не здійснюється протягом строку застосування до нього дисциплінарного стягнення (глава 2 розділу VIII Закону). Варто взяти до уваги, що відповідно до частини шостої статті 39 Закону не здійснюється присвоєння чергового рангу державному службовцю протягом шести місяців від дня отримання ним негативної оцінки за результатами оцінювання службової діяльності.

Крім того, слід звернути увагу, що статтею 41 Закону визначено умови переведення державного службовця на іншу посаду без обов'язкового проведення конкурсу.

Норми статті 41 Закону кореспондують з пунктом 6 додатка до Рекомендації № R (2000) 6 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам Ради Європи про статус публічних службовців у Європі, яка визначає процедуру переведення публічного службовця на іншу посаду чи місце роботи.

Термін «*переведення*» в Рекомендації розглядається у найширшому сенсі, оскільки такий крок тягне за собою суттєві наслідки для публічного службовця.

Можливість переведення важлива і для керівництва, оскільки забезпечує певний ступінь мобільності персоналу для ефективного виконання ним своїх функцій. Переведення є важливим і для самих службовців, які повинні мати можливість змінювати свої обов'язки чи місце роботи.

Так, згідно зі статтею 41 Закону без обов'язкового проведення конкурсу і з урахуванням професійної підготовки та професійних компетентностей державний службовець може бути переведений:

- ✓ на іншу рівнозначну або нижчу вакантну посаду в тому самому державному органі, у тому числі в іншій місцевості (в іншому населеному пункті) – за рішенням керівника державної служби або суб'єкта призначення;
- ✓ на рівнозначну або нижчу вакантну посаду в іншому державному органі, у тому числі в іншій місцевості (в іншому населеному пункті) – за рішенням суб'єкта призначення або керівника державної служби в державному органі, з якого переводиться державний службовець, та суб'єкта призначення або керівника державної служби в державному органі, до якого переводиться державний службовець.

Рівнозначною вважається посада державної служби, що належить до однієї підкатегорії посад державної служби з урахуванням рівнів державних органів.

Відповідно до пункту 6 частини першої статті 2 Закону України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року № 889-VIII **рівнозначна посада** – посада державної служби, що належить до однієї підкатегорії посад державної служби з урахуванням рівнів державних органів.

Розподіл посад державної служби за відповідними категоріями і підкатегоріями можна знайти у Схемі посадових окладів державних службовців, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 18 січня 2017 року № 15.

Поділу державних органів за рівнями присвячена стаття 51 Закону.

Приклади переведення на рівнозначну посаду:

– переведення завідувача самостійного сектору персоналу (підкатегорія Б2) з Головного управління Державної казначейської служби України в Харківській області, на таку ж посаду в Головному управлінні Державної казначейської служби України в Полтавській області;

– переведення заступника керівника відділу у складі департаменту на посаду завідувача сектору у складі департаменту (обидві посади належать до підкатегорії Б3).

Водночас нижчою посадою є:

- посада державної служби, що належить до нижчої підкатегорії посад державної служби незалежно від рівня державного органу;
- посада державної служби в державному органі з нижчим рівнем у межах однієї підкатегорії посад державної служби.

Приклади переведення на нижчі посади:

– посада головного фахівця державного органу (підкатегорія В1) є нижчою посадою щодо посади заступника керівника територіального органу центрального органу виконавчої влади (підкатегорія Б2);

– посада головного фахівця центрального органу виконавчої влади (підкатегорія В1) буде нижчою посадою щодо посади головного фахівця Апарату Верховної Ради України (підкатегорія В1), оскільки рівень першого державного органу – нижче.

Якщо державного службовця переводять на іншу нижчу посаду у зв'язку зі зміною істотних умов державної служби, скороченням штату державних службовців або ліквідацією державного органу, його повинні попередити про такі зміни не пізніше ніж за 30 календарних днів. Попередження не знадобиться, наприклад, якщо переведення на нижчу посаду відбувається за заявою самого державного службовця.

Переведення здійснюється лише за згодою державного службовця. З урахуванням практики застосування законодавства у сфері державної служби доцільно, щоб надання державним службовцем згоди на переведення здійснювалося у письмовій формі.

Разом з тим, суб'єкт призначення з урахуванням професійної підготовки та професійних компетентностей може прийняти рішення про одночасне переведення не менше двох державних службовців між посадами, які вони займають. Переведення здійснюється лише на рівнозначні посади та за згодою державних службовців.

По суті, у цьому випадку йдеться про так звану ротацію кадрів. Водночас переведення не зупиняє перебіг п'ятирічного строку призначення на посаду державної служби категорії «А», визначеного пунктом 1 частини другої статті 34 цього Закону.

Державний службовець, призначений на посаду без конкурсу, не може бути переведений на вищу посаду державної служби без проведення конкурсу.

Не допускається переведення в іншу місцевість:

– державного службовця – вагітної жінки або особи, яка є єдиним опікуном дитини віком до 14 років;

- державного службовця, який у встановленому законодавством порядку визнаний особою з інвалідністю;
- у разі виникнення у державного службовця особливо важливих особистих або сімейних обставин.

Переведення не повинно бути прихованим покаранням.

Це твердження пов'язане з нормою статті 41, згідно з якою переведення державних службовців здійснюється лише за згодою державного службовця. У разі переведення державного службовця на іншу посаду йому виплачується заробітна плата, що відповідає посаді, на яку його переведено. У зв'язку з цим, норми статей 114 та 170 КЗпП при переведенні державних службовців на нижче оплачувану посаду не застосовуються, тобто державним службовцям не надається доплата до середньої заробітної плати.

2.2. Присвоєння рангів державних службовців та стаж державної служби

Прийняття на державну службу, просування по службі державних службовців, вирішення інших питань, пов'язаних зі службою, здійснюється з урахуванням категорій посад державної служби та рангів державних службовців як виду спеціального звання, що їм присвоюється.

Відповідно до частин першої і другої статті 39 Закону України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року № 889-VIII **ранги державних службовців** є видом спеціальних звань.

Встановлюється дев'ять рангів державних службовців.

Спеціальне звання – це категорія, яка свідчить про службове становище службовця в державному органі та присвоюється з урахуванням посади, що він/вона обіймає, його/її професійної компетентності, професійної підготовки та терміну служби.

Стаття 39 Закону України «Про державну службу» кореспондує з пунктом 6 частини другої статті 92 Конституції України, згідно з якою виключно законами встановлюються військові звання, дипломатичні ранги та інші спеціальні звання.

Як впливає зі змісту пункту 6 частини другої статті 92 Конституції, громадянам України, які проходять військову службу, присвоюються встановлені відповідно до закону військові звання, а особам, що проходять іншу мілітаризовану або цивільну державну службу, – дипломатичні ранги та інші спеціальні звання.

Для *мілітаризованої* державної служби спеціальними званнями є звання осіб рядового і начальницького складу Служби цивільного захисту, Національної поліції, НАБУ, ДБР та деяких інших державних органів згідно зі спеціальними законами.

Також стаття 39 вищезазначеного Закону тісно пов'язана з частиною другою статті 6 цього Закону, в якій визначено категорії посад державної служби.

Абзацом першим частини другої та частиною третьою статті 39 Закону встановлено дев'ять рангів державних службовців.

Ранги

Відповідно до категорій посад державної служби присвоюються такі **ранги**:

- державним службовцям, які займають посади державної служби категорії «А», – 1, 2, 3 ранг;
- державним службовцям, які займають посади державної служби категорії «Б», – 3, 4, 5, 6 ранг;
- державним службовцям, які займають посади державної служби категорії «В», – 6, 7, 8, 9 ранг.

Державному службовцю, який вперше призначається на посаду державної служби, присвоюється найнижчий ранг у межах відповідної категорії посад. Наприклад, особі, що вперше призначається на посаду державної служби категорії «В», може бути присвоєно лише 9 ранг.

Частина п'ята статті 39 Закону визначає момент присвоєння рангу державному службовцю:

- одночасно з призначенням на посаду державної служби;
- винятком є встановлення випробування (стаття 35 Закону) при призначенні особи на посаду державної служби. Так, при призначенні особи на посаду державної служби вперше встановлення випробування є обов'язковим.

У разі встановлення випробування присвоєння рангів державних службовців здійснюється після закінчення строку випробування – до шести місяців (частина третя статті 35 Закону).

Ранги державним службовцям присвоює суб'єкт призначення, крім випадків, передбачених законом. Підставою для прийняття рішення про присвоєння державному службовцю чергового рангу є подання суб'єктові призначення, що готується службою управління персоналом державного органу, в якому працює державний службовець. Таке подання вноситься:

- щодо державних службовців, які займають посади державної служби **категорії «А»:**

- Державним секретарем Кабінету Міністрів України – щодо своїх заступників;

- першим заступником або заступником Державного секретаря Кабінету Міністрів України – щодо Державного секретаря Кабінету Міністрів України;

- міністром – щодо державного секретаря міністерства;

- керівником центрального органу виконавчої влади, який не є членом Кабінету Міністрів України, – щодо своїх заступників;

- першим заступником або заступником керівника центрального органу виконавчої влади, який не є членом Кабінету Міністрів України, – щодо керівника центрального органу виконавчої влади, який не є членом Кабінету Міністрів України;

- Головою Конституційного Суду України – щодо керівника Секретаріату Конституційного Суду України;

– керівником Секретаріату Конституційного Суду України – щодо своїх заступників;

– Головою Верховного Суду України – щодо керівника апарату Верховного Суду України та його заступників;

– Головою вищого спеціалізованого суду – щодо керівника апарату вищого спеціалізованого суду та його заступників;

– Головою Вищої ради правосуддя – щодо керівника секретаріату Вищої ради правосуддя та його заступників;

– керівником секретаріату Вищої кваліфікаційної комісії суддів України – щодо своїх заступників.

Заступниками керівника секретаріату Вищої кваліфікаційної комісії суддів України – щодо керівника секретаріату Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

– Головою Державної судової адміністрації України – щодо заступників.

Заступником Голови Державної судової адміністрації України – щодо Голови Державної судової адміністрації України;

– керівником іншого державного органу, юрисдикція якого поширюється на всю територію України, – щодо керівника державної служби в такому органі;

• щодо державних службовців, які займають посади державної служби **категорії «Б» та «В»** – службою управління персоналом суб'єктові призначення за попереднім погодженням безпосереднім керівником, якщо такий керівник не є суб'єктом призначення.

У *поданні* щодо присвоєння рангу державного службовця обов'язково зазначаються:

• дата присвоєння попереднього рангу, номер і дата відповідного рішення – у разі присвоєння державному службовцю чергового рангу в межах відповідної категорії посад державної служби;

- завдання, виконані державним службовцем, що мають важливе значення для розвитку держави або регіону чи особливі досягнення – у разі присвоєння державному службовцю достроково чергового рангу в межах відповідної категорії за особливі досягнення або за виконання особливо відповідальних завдань.

Разом з поданням подаються такі документи:

- біографічна довідка;
- копія першої сторінки та сторінок трудової книжки із записами про призначення на посаду та присвоєння попереднього рангу.

Порядок присвоєння рангів державних службовців та співвідношення між рангами державних службовців і військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями визначаються Кабінетом Міністрів України.

Цей Порядок визначає механізм присвоєння державним службовцям рангів під час прийняття на державну службу та її проходження. Нижче наведено процедуру звичайного та дострокового присвоєння чергового рангу державного службовця, а також присвоєння чергового рангу державного службовця поза межами відповідної категорії посад.

Присвоєння державному службовцю чергового рангу, тобто наступного вищого рангу:

- здійснюється у межах відповідної категорії посад державної служби через кожні три роки служби з урахуванням оцінювання його службової діяльності;

- державному службовцю, який призначається на посаду більш високої категорії і має ранг у межах такої категорії, може бути залишено попередній або присвоєно черговий ранг у межах відповідної категорії посад:

- черговий ранг присвоюється лише у разі, коли попередній ранг був присвоєний державному службовцю більше ніж рік тому з урахуванням результатів оцінювання його службової діяльності;

- при залишенні попереднього рангу черговий ранг присвоюється державним службовцям з урахуванням часу присвоєння попереднього рангу.

- можливість присвоєння чергового рангу залежить від результатів оцінювання службової діяльності державного службовця (стаття 44 Закону). Під час присвоєння чергового рангу державному службовцю, який не проходив оцінювання результатів службової діяльності у відповідному державному органі, враховується інформація про оцінювання результатів його службової діяльності за попереднім місцем роботи, яка надається на запит служби управління персоналом.

Разом з тим, отримання державним службовцем позитивної, відмінної оцінки за результатами зазначеного оцінювання або відсутність результатів такого оцінювання через те, що воно не проводилось, на згаданий термін присвоєння чергового рангу не впливає;

- не присвоюється черговий ранг державному службовцю протягом строку застосування до нього дисциплінарного стягнення та протягом шести місяців від дня отримання державним службовцем негативної оцінки за результатами оцінювання службової діяльності.

Такі періоди не зараховуються до трирічного строку, передбаченого для присвоєння чергового рангу;

- державному службовцю, який був звільнений з державної служби та повернувся на державну службу, черговий ранг присвоюється через три роки з дня призначення на посаду державної служби;

- період перебування державного службовця у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку та у відпустці без збереження заробітної плати для догляду за дитиною до досягнення нею шестирічного віку не зараховується до стажу роботи для присвоєння чергового рангу. У такому разі стаж роботи для присвоєння чергового рангу обчислюється з урахуванням сумарно періоду роботи до зазначених відпусток та періоду роботи після виходу з них;

- державному службовцю, увільненому від виконання обов'язків на період проходження військової служби за призовом під час мобілізації або на особливий період, період проходження такої військової служби зараховується до стажу роботи

для присвоєння чергового рангу. Водночас частина сьома статті 39 Закону визначає можливість дострокового присвоєння державному службовцю чергового рангу, тобто без дотримання трирічного періоду між попереднім і наступним рангами. Таке присвоєння може здійснюватися:

- не раніше ніж через один рік після присвоєння попереднього рангу;
- за особливі досягнення або за сумлінне виконання особливо відповідальних завдань.

Також частиною восьмою статті 39 Закону визначено, що присвоєння чергового рангу державному службовцю поза межами відповідної категорії посад у зв'язку з його виходом на пенсію може здійснюватися:

- за сумлінну службу;
- лише тому державному службовцю, який має найвищий ранг у межах відповідної категорії посад на момент звільнення з державної служби у зв'язку з виходом на пенсію.

Очевидно, що зазначені норми розглядаються як форми визнання заслуг державного службовця. У той же час, враховуючи, що поняття «особливих досягнень» або «виконання особливо відповідальних завдань» та «сумлінна служба» є оціночними категоріями, їх зміст не розкривається в тексті Закону, а також не передбачаються критерії визначення таких досягнень та завдань і не визначено, чи має бути сумлінною служба державного службовця за весь період його перебування на державній службі або це стосується лише часу його служби в державному органі, з якого він звільняється у зв'язку з виходом на пенсію, то з метою запобігання неоднозначного застосування норми Закону або зловживань доцільно під час підготовки подання, обґрунтування досягнень і рівня ефективності, результативності і якості виконання службових обов'язків державними службовцями, та прийняття рішень щодо присвоєння рангів державним службовцям використовувати як орієнтир критерії, визначені у:

- Положенні про застосування стимулюючих виплат державним службовцям;

- Типовому положенні про преміювання державних службовців органів державної влади, інших державних органів, їхніх апаратів (секретаріатів).

Зокрема, відповідно до пунктів 5-6 Положення про застосування стимулюючих виплат державним службовцям критеріями інтенсивності праці державних службовців є:

- якість і складність підготовлених документів;
- терміновість виконання завдань, опрацювання та підготовки документів;
- ініціативність у роботі.

Критеріями виконання особливо важливої роботи державними службовцями є:

- виконання завдань та функцій щодо реалізації пріоритетних напрямів державної політики, участь у розробленні проєктів нормативно-правових актів, проведення експертизи таких актів;

- виконання роботи, що вимагає від працівника особливої організаційно-виконавчої компетентності та відповідальності, результатом якої є підвищення ефективності управління.

Водночас відповідно до пункту 2 розділу II Типового положення про преміювання державних службовців органів державної влади, інших державних органів, їхніх апаратів (секретаріатів) при визначенні розміру особистого внеску державних службовців в загальний результат роботи державного органу слід враховувати такі критерії, як:

- ініціативність у роботі;
- якість виконання завдань, визначених положеннями про державний орган, самостійний структурний підрозділ, у якому працює державний службовець, його посадовою інструкцією, а також дорученнями керівництва відповідного державного органу та безпосереднього керівника державного службовця;

- терміновість виконання завдань;

– виконання додаткового обсягу завдань (участь у провадженні національних реформ, роботі комісій, робочих груп тощо).

Крім того, зазначеною постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2016 року № 306 передбачено, що особі, яка має військове звання, дипломатичний ранг чи інше спеціальне звання та призначається на посаду державного службовця, присвоюється ранг відповідно до співвідношення між рангами державних службовців і військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями (далі – співвідношення).

Співвідношення встановлюється для випадків призначення осіб, яким присвоєно такі спеціальні звання, на посади державних службовців, на яких може бути присвоєно нижчий ранг.

У такому разі особі присвоюється ранг державного службовця на рівні рангу, який вона мала відповідно до спеціальних законів, виходячи із співвідношення.

У разі призначення посадової особи органу місцевого самоврядування на посаду державного службовця, на якій може бути присвоєно нижчий ранг, особі присвоюється такий ранг державного службовця, який вона мала відповідно до Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування».

Співвідношення між рангами державних службовців та рангами посадових осіб місцевого самоврядування визначається з урахуванням категорії посад державної служби та посад в органах місцевого самоврядування.

Державним службовцям, яким присвоєно ранг відповідно до Закону України «Про державну службу» від 16 грудня 1993 року № 3723-ХІІ, присвоюється найнижчий ранг у межах категорії посад, до якої належить посада державної служби.

При цьому строк відпрацювання для присвоєння чергового рангу включає попередній період роботи державного службовця на займаній посаді. У разі належності посади державного службовця до категорії посад, в межах якої

передбачено присвоєння рангу нижчого, ніж присвоєний державному службовцю згідно із зазначеним Законом, за ним зберігається раніше присвоєний ранг.

Також слід звернути увагу, що з підвищенням рангу державного службовця збільшується відповідно і одна зі складових його зарплати – надбавка за ранг:

- надбавка за ранг встановлюється з дня його присвоєння;
- державному службовцю, який працює неповний робочий день (тиждень), надбавка за ранг виплачується пропорційно відпрацьованому часу;
- особі, яка призначена на посаду державної служби з випробуванням і має ранг, присвоєний за попереднім місцем роботи, надбавка за ранг у період випробування виплачується відповідно до такого рангу;
- особі, яка призначена на посаду державної служби з випробуванням, і якій був присвоєний ранг відповідно до Закону України «Про державну службу» від 16 грудня 1993 року № 3723-ХІІ, надбавка за ранг у період випробування виплачується відповідно до найнижчого рангу у межах категорії посад, до якої належить посада державної служби.

У разі належності посади до категорії посад, в межах якої передбачено присвоєння рангу нижчого, ніж присвоєний державному службовцю згідно із зазначеним Законом, надбавка за ранг виплачується відповідно до раніше присвоєного рангу. Крім того, частиною дев'ятою статті 39 Закону унормовано питання збереження присвоєного рангу державної служби – у разі переходу державного службовця на посаду нижчої категорії або його звільнення з державної служби. Тобто, у разі звільнення чи переходу державного службовця на посаду нижчої категорії за ним залишається присвоєний ранг державної служби.

І такі обставини не є підставою для пониження або позбавлення його раніше присвоєного рангу.

Разом з тим, згідно з частиною десятою статті 39 Закону позбавити державного службовця рангу можна лише за рішенням суду. Законом не визначені підстави, на яких державний службовець може бути позбавлений рангу. Водночас

статтею 54 Кримінального кодексу України передбачено, що засуджена за тяжкий чи особливо тяжкий злочин особа, яка має військове, спеціальне звання, ранг, чин або кваліфікаційний клас, може бути позбавлена за вироком суду цього звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.

Позбавленням військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу є додатковим покаранням, яке спрямоване не лише на здійснення морального впливу на засуджену особу, а й на позбавлення тих переваг, які надають відповідні звання, ранг, чин, кваліфікаційний клас.

Як вид покарання позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу не вказується у санкціях норм Особливої частини ККУ. Його застосування залежить від рішення суду. Судова практика свідчить, що суди, застосовуючи таке покарання, враховують зокрема такі обставини, як використання винним свого звання, рангу, чину чи кваліфікаційного класу для вчинення злочину або для одержання не передбачених законом пільг або переваг для себе чи для інших осіб, його ставлення до виконання службових обов'язків, наявність дисциплінарних стягнень, поведінку винного в колективі і в побуті.

Водночас стаття 54 ККУ не передбачає позбавлення судом засудженого почесних звань, державних нагород, наукових ступенів та вчених звань. Відповідно до частини одинадцятої статті 39 Закону України «Про державну службу» запис про присвоєння, зміну та позбавлення рангу державного службовця робиться в особовій справі (стаття 37 Закону) та трудовій книжці державного службовця (стаття 48 КЗпПУ). Стаж державної служби обчислюється відповідно до статті 46 Закону та Порядку обчислення стажу державної служби, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

Стаж державної служби дає право на встановлення державному службовцю надбавки за вислугу років, надання додаткової оплачуваної відпустки.

Стаж державної служби – це загальна тривалість служби державного службовця в органах державної влади (чи в їхніх апаратах), інших органах, на яких

поширюється дія Закону України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року №889-VIII.

До стажу державної служби зараховуються:

- час перебування на посаді державної служби відповідно до Закону;
- час роботи на посадах, визначених пунктами 1-8, 9-1, 10 частини третьої статті 3 Закону;
- час проходження дипломатичної служби на дипломатичних посадах;
- час перебування на посадах в органах місцевого самоврядування, передбачених Законом України «Про службу в органах місцевого самоврядування»;
- час перебування на посадах суддів;
- час перебування на посадах прокурорів;
- час перебування на посадах, на яких присвоюються військові та спеціальні звання;
- час професійного навчання державного службовця з відривом від служби, якщо не пізніше 75 днів після його завершення така особа повернулася на державну службу, крім випадків, установлених законом;
- період, коли державний службовець не працював з поважних причин, але залишався у трудових відносинах з державним органом;
- час перебування державного службовця у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а в разі якщо дитина потребує домашнього догляду – у відпустці без збереження заробітної плати тривалістю, визначеною у медичному висновку, але не більше ніж до досягнення дитиною шестирічного віку;
- час роботи на посадах патронатної служби, зазначених у частині першій статті 92 Закону.

Обчислення стажу державної служби здійснює служба управління персоналом державного органу.

Документом для визначення стажу державної служби є:

- трудова книжка;

- копія послужного списку;
- військовий квиток та інші документи, які відповідно до законодавства підтверджують стаж роботи (довідки, виписки з наказів, дані, наявні в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування, тощо).

За відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній стаж державної служби обчислюється на підставі інших документів, виданих за місцем роботи, служби, а також архівними установами.

Стаж державної служби обчислюється у днях, місяцях і роках.

Стаж державної служби за періоди роботи (служби) до набрання чинності Законом обчислюється відповідно до пункту 8 розділу XI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, а саме у порядку та на умовах, установлених на той час законодавством. Скарги, пов'язані з обчисленням стажу роботи державних службовців, розглядаються згідно із законодавством.